



ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.

Мониторинг и окончателна оценка на стратегията за ВОМР за изпълнение на задълженията на МИГ

Този документ е създаден в рамките на изпълнение на Споразумение за изпълнение на Стратегия за Водено от общностите местно развитие № РД50-26/05.04.2018 г., по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“, финансиран по ПРСР за периода 2014-2020 година, подкрепена от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

Обединени
Български
Консултанти



United
Bulgarian
Consultants

Август 2025 г.

Съдържание

1. Въведение	3
2. Цели и методология на оценката.....	4
3. Изпълнение на СВOMP за текущия период	5
3.1 Обща информация за СВOMP	5
3.2 Дейности на МИГ по управление и популяризиране на Стратегията	10
3.3 Сключени договори с бенефициенти.....	20
4. Оценка - напредък по мерки, приоритети и специфични цели	33
5. Изпълнение на индикаторите	41
5.1 Индикатори за цялостно прилагане на стратегията.....	41
5.2 Индикатори по мерки.....	41
6. Постигнато въздействие	44

1. Въведение

Настоящият доклад представя актуална информация и анализ от извършения мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР за изпълнение на задълженията на МИГ по чл. 34, параграф 3, буква "ж" от Регламент (ЕС) № 1303/2013 чрез изготвяне на окончателна оценка за прилагане на Стратегията за ВОМР, при спазване на критериите ефективност, ефикасност, степен на въздействие върху местните общности, устойчивост на резултатите и включване в окончателната оценка и на анализ на възникналите положителни и отрицателни тенденции.

Под мониторинг се разбира комплекс от три основни дейности – наблюдение, анализ и оценка на цялостния процес по изпълнение и реализация на стратегическия документ. Мониторингът е важна част от работата за постигане на целите, защото чрез него се следят действията в развитие, оценяват се успешните практики и се анализират неуспешните. Мониторингът на СВОМР е важна част от управленския инструментариум при прилагането на СВОМР и следва да бъде интегрирана част от цялостната система за оценка на изпълнението, създадена за целите на проследяване на напредъка по балансирано развитие на територията на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник.

Оценката е процес на разглеждане на резултатите и въздействията на Стратегията за местно развитие и определяне на степента на тяхното съответствие с поставените цели, ефективността и ефикасността в процеса на прилагане на мерките и администрирането ѝ, както и приноса към цялостното постигане на целите на Подхода ВОМР.

Мониторингът и оценката на СВОМР са насочени към анализ на напредъка и въздействието в процеса на реализиране на целите, на постигнатата ефективност, ефикасност, очаквани резултати и индикатори. Оценката разглежда резултатите и постигането на целите, вследствие прилагането на СВОМР и се стреми да представи изводи, които да подпомогнат избора на адекватни политики за развитие на територията на действие на МИГ в дългосрочен времеви период.

2. Цели и методология на оценката

Настоящата финална оценка има за цел да представи цялостния напредък в прилагането на СВOMP на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник чрез проследяване на изпълнението по заложените индикатори, ефективността и ефикасността на процеса по администриране и прилагане на мерките от Стратегията. Оценката разглежда в пълнота резултатите и въздействията от изпълнението на СВOMP, включително степента на съответствие с поставените цели, приноса към тяхното постигане, цялостното влияние върху местната общност и устойчивостта на реализираните ефекти.

Оценката е изготвена на база обобщени данни за периода от началото на прилагането на Стратегията през 2018 г. до август 2025 г. Включени са: събиране, анализ и оценка на количествени и качествени данни (проекти, индикатори, проведени събития); използване на информация от вече извършени проучвания; обобщаване на резултати и формулиране на изводи и препоръки.

Методологията стъпва на указанията за мониторинг и оценка, разработени от Европейската комисия и Министерството на земеделието и храните, както и на „Насоки за оценка на LEADER/BOMP“ (Guidelines. Evaluation of LEADER/CLLD. Brussels, 2017). За основа са използвани документи като ПРСР 2014–2020 г., Наредба № 22 от 14.12.2015 г. за прилагане на подмярка 19.2, указанията на УО на ПРСР за годишното отчитане на въздействието на стратегиите за BOMP, както и регламентите и стратегическите документи на ЕС относно политиката за развитие на селските райони.

Изходна точка за оценката е самата Стратегия за BOMP на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник. Анализирани са всички обявени приеми по мерките, подадените и одобрени проекти в ИСУН и в регистрите на МИГ, годишните доклади, вътрешната база данни на МИГ, информация от обществени обсъждания, обучения и информационни срещи. Събрана е и вторична информация от предходни изследвания, проведени на територията.

За изготвяне на оценката за прилагане на СВOMP са използвани следните методи: наблюдение – систематично проследяване на дейността на МИГ както за подготовката и подбора на проекти, така и за популяризиране на подхода BOMP, механизми за взимане на решение и прозрачност на процедурите, организиране на събития, консултиране и т.н., също така наблюдение на евентуалните промени на територията; проучване - на документи, информация и данни от различни източници; анализ на данните и

информацията, при който се обобщават резултатите; описание – описват се фактите, данните, резултатите и изводите; оценка – оценява се степента на изпълнение на индикаторите по мерките и приноса на подадените досега проекти към съответните области, степента на постигане на заложените цели, ефективност и ефикасност на използваните ресурси.

Самата методология се базира на структуриран и систематичен подход за събиране, анализиране и формулиране на изводи по прилагането на СВОМР. Разгледани са: обща информация за СВОМР и съответно на подадените вече проекти към изпълнение целите на ВОМР, заложен за развитието на територията; оценка на въздействието от популяризиране на Стратегията и подхода ВОМР (дейности на МИГ по управление и популяризиране); прием по мерки от СВОМР; оценка на напредъка по мерките, изпълнение на индикаторите и въздействието им в съответните сфери.

3. Изпълнение на СВОМР за текущия период

3.1 Обща информация за СВОМР

МИГ Долна Митрополия - Долни Дъбник прилага Споразумение за изпълнение на СВОМР № РД 50-26/05.04.2018 г., като към него има сключени 9 Допълнителни споразумения. Част от тях имат пряко отражение върху преразпределението на бюджета по мерки. Стратегията се финансира само от ЕЗФРСР и включва три приоритета и седем специфични цели, които са реализирани чрез седем мерки от ПРСР - шест по Програмата и една извън обхвата на мерките от Регламент 1305/2013, но съответстващи на целите на Регламента.

Заради преходния период между двата Програмни периода до 2025 г., през 2021 г. общият бюджет на Стратегията е увеличен на 3 732 700 лева. През 2022 г. чрез допълнителното споразумение са прехвърлени остатъка от средствата по мярка 4.2 от 290 018 лева към мярка 6.4.1, тъй като по мярка 4.2 всички МИГ срещат проблеми с намиране на бенефициенти. През 2023 г. отново са прехвърлени средства към мярка 6.4.1, но този път от мярка 4.1 в размер на 79 981 лева и остатъка след приема по мярка 7.02 в размер на 3 272,18 лева. Чрез последното сключено Допълнително споразумение № РД50-26/04.06.2025 г. средствата по мерките отново са преразпределени – остатъка от средствата по мерките 6.4.1, 7.2, 7,5 и 7.02 (182 091,03 лв.) са прехвърлени към бюджета по мярка 4.1.

Основната цел, която си поставя стратегията е: Устойчив растеж и европейско развитие на територията чрез повишаване на конкурентоспособността на селското стопанство, увеличаване на заетостта и разнообразяване на дейностите в неземеделския сектор, инвестиции в публична и социална инфраструктура.

Тя ще бъде постигната чрез следните приоритети, специфични цели и мерки:

Приоритет 1 Повишаване на производителността и конкурентоспособността на малките и средни селски стопанства и преработвателни предприятия чрез технологична модернизация и повишаване на квалификацията включва три Специфични цели и три мерки от ПРСР. Общо за него са отделени **35,02%** от бюджета:

- Подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства” – 1 137 110,48 лв. или 30,46%

(Специфична цел 1: Повишаване конкурентоспособността и технологична модернизация на селското стопанство чрез реструктуриране и развитие на наличните мощности и насърчаване въвеждането на иновации в стопанствата.)

- Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти” - 99 982,73 лв. или 2,68%

(Специфична цел 2: Развитие и модернизация на преработвателните предприятия и маркетинга на техните селскостопански продукти.)

- Подмярка 1.3 „Краткосрочен обмен на опит и посещения в земеделски и горски стопанства” - 70 000 лв. или 1,88%

(Специфична цел 3: Повишаване на квалификацията на селските стопани и усвояване на добри практики)

Приоритет 2 Повишаване на жизнения стандарт и увеличаване на заетостта чрез развитие на неземеделски дейности и опазване на културно-историческото и природно наследство средствата са **29,22%** от бюджета:

- Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности” – 980 570,65 лв. или 26,27%

(Специфична цел 1 Развитие на неземеделски дейности, услуги и туризъм)

- Подмярка 7.02 „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта.” - 110 308,36 лв. или 2,95%

(Специфична цел 2 Опазване на културно историческото и природно наследство)

Приоритет 3 Подобряване на условията на живот чрез развитие на публичната инфраструктура и условията за отдих и туризъм частта от бюджета е в размер на **35,76%**

- Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малки по мащаби инфраструктури” - 1 053 380,44 лв. или 28,22%
(*Специфична цел 1 Подобряване на техническата инфраструктура*)
- Подмярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктурата за отдих, туристическа инфраструктура” – 281 347,34 лв. или 7,54%
(*Специфична цел 2 Развитие на малка инфраструктура в областта на отдиха и туризма*)

Разпределението на бюджета по отношение на заинтересованите страни е следното - най-голямата част – 61,29% – е насочена към стопанския сектор и обхваща мерки 4.1 (30,46%), 4.2 (2,68%) и 6.4.1 (26,27%). За публичния сектор е предвиден дял от 35,76%, включващ инвестиции в инфраструктура по мярка 7.2 (28,22%). Средствата за нестопанския сектор са в размер на 12,37%, като включват мерките 7.5 (7,54%), 7.02 (2,95%) и 1.3 (1,88%), насочени към популяризиране на културното и природно наследство, туризма и повишаване на квалификацията на селските стопани.

Таблица 1 показва динамиката на финансовата рамка на СВOMP на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник от подписването на първоначалното споразумение през април 2018 г. до последното допълнително споразумение от юни 2025 г. Видно е, че през целия период са правени няколко съществени корекции, които целят адаптиране на бюджета към реалния интерес от страна на бенефициентите и постигане на пълно усвояване на ресурса.

Първоначалният бюджет на стратегията е бил 2 933 700 лв., но през 2021 г. е увеличен до 3 732 700 лв. – ръст от близо 800 хил. лв.

При разглеждане на разпределението по мерки се вижда отчетлива тенденция:

- Мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ е основен приоритет. Нейният бюджет нараства от 735 хил. лв. през 2018 г. до 1 137 хил. лв. през 2025 г. Увеличението е резултат от високия интерес на земеделските производители и от значението на сектора за икономиката на територията. В крайна сметка тя концентрира най-голям дял – 30,46% от цялата стратегия.
- Мярка 4.2 „Преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ е противоположен пример. Тук средствата са намалени драстично – от 390 хил. лв.

до под 100 хил. лв., или едва 2,68% от бюджета. Причините са обективни – нисък интерес от страна на местните предприятия.

- Мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ бележи значителен ръст – от първоначални 550 хил. лв. до над 980 хил. лв. в последното споразумение. Това потвърждава трайната тенденция за засилен интерес към диверсификация на дейностите, развитие на услуги и туризъм, което е пряко свързано с необходимостта от създаване на заетост извън селското стопанство.
- Мярка 7.2 „Малки по мащаби инфраструктури“ – от 775 хил. лв. до над 1,05 млн. лв., като остава около 28% от бюджета. Това отразява приоритетното значение на публичната инфраструктура за подобряване на качеството на живот и за териториалното сближаване.
- Мярка 7.5 „Туристическа инфраструктура“ запазва сравнително скромнен, но постоянен дял – около 300 хил. лв. (7–8%). Така се гарантира подкрепа за проекти с висока обществена стойност, но ограничен мащаб.
- Мярка 7.02 „Популяризиране на културно-историческо наследство и спорт“ е с относително малък бюджет около 110 хил. лв. (3%). Въпреки скромния ресурс, тази мярка има важно значение за социалната активност и културната идентичност.
- Мярка 1.3 „Краткосрочен обмен на опит“ е с фиксиран бюджет от 70 хил. лв., който не се променя през целия период.

Финансовата рамка към август 2025 г. показва, че стратегията е претърпяла няколко корекции, но в крайна сметка ресурсът е балансиран така, че да отговаря на интереса и капацитета на местните общности. Най-голямо внимание е отделено на земеделието и неземеделските дейности, докато културните и туристическите инициативи са получили по-ограничен, но устойчив ресурс. Това разпределение очертава стремежа на МИГ да постигне едновременно икономическо оживление и подобряване на социалната и културна среда в територията.

Таблица 1 Разпределение на средствата по мерки

Мярка	Наименование	Бюджет (лв.)	% от бюджета	Бюджет (лв.)	% от бюджета	Бюджет (лв.)	% от бюджета	Бюджет (лв.)	% от бюджета	Бюджет (лв.)	% от бюджета
		Споразумение №РД50-26/05.04.18 г.		Споразумение №РД50-26/26.10.21 г.		Споразумение №РД50-26/11.03.22 г.		Споразумение №РД50-26/22.05.23 г.		Споразумение №РД50-26/04.06.25 г.	
Мерки, финансирани от ПРСР 2014 – 2020		2 820 000,00	96,12%	3 619 000,00	96,96%	3 619 000,00	96,96%	3 622 272,18	97,04%	3 622 391,64	97,05%
Мярка 1.3	„Краткосрочен обмен на опит и посещения в земеделски и горски стопанства”	70 000,00	2,39%	70 000,00	1,88%	70 000,00	1,88%	70 000,00	1,88%	70 000,00	1,88%
Мярка 4.1	„Инвестиции в земеделски стопанства”	735 000,00	25,05%	1 035 000,00	27,73%	1 035 000,00	27,73%	955 019,45	25,58%	1 137 110,48	30,46%
Мярка 4.2	„Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти”	390 000,00	13,29%	390 000,00	10,45%	99 982,73	2,68%	99 982,73	2,68%	99 982,73	2,68%
Мярка 6.4.1	„Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности”	550 000,00	18,75%	749 000,00	20,07%	1 039 017,27	27,84%	1 122 270,00	30,07%	980 570,65	26,27%
Мярка 7.2	„Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура”	775 000,00	26,42%	1 075 000,00	28,80%	1 075 000,00	28,80%	1 075 000,00	28,80%	1 053 380,44	28,22%
Мярка 7.5	„Инвестиции за публично ползване в инфраструктурата за отдих, туристическа инфраструктура”	300 000,00	10,22%	300 000,00	8,04%	300 000,00	8,04%	300 000,00	8,04%	281 347,34	7,54%
Мерки, извън обхвата на мерките от Регламент (ЕС) №1305/2013, но съответстващи на целите на регламента (финансирани от ЕЗФРСР)		113 700,00	3,88%	113 700,00	3,05%	113 700,00	3,05%	110 427,82	2,96%	110 308,36	2,95%
Мярка 7.02	„Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта”	113 700,00	3,88%	113 700,00	3,05%	113 700,00	3,05%	110 427,82	2,96%	110 308,36	2,95%
ОБЩО ЗА ЦЯЛАТА СТРАТЕГИЯ:		2 933 700	100	3 732 700	100	3 732 700	100	3 732 700	100	3 732 700	100

3.2 Дейности на МИГ по управление и популяризиране на Стратегията

Основните дейности по управлението и прилагането на Стратегията за ВОМР на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник са концентрирани върху организацията и администрирането на приема и одобрението на проекти. Те обхващат подготовката на процедури и документи – насоки за кандидатстване и изпълнение, провеждане на обществени обсъждания, обявяване и провеждане на приеми, сформирани на оценителни комисии, осигуряване на прозрачност при вземането на решения, както и уведомяване на кандидатите за резултатите, сключване на договори и управление на евентуални нередности. Тези дейности са основен инструмент за изпълнение на СВОМР и гарантират баланс между административна ефективност и отчетност към местната общност.

Наред с административните функции, МИГ отделя особено внимание на информационните срещи и обученията по мерките, консултациите с потенциалните бенефициенти и инициативите за повишаване на капацитета на местните лидери и на екипа на МИГ. Те имат дългосрочен ефект, защото повишават знанията и уменията на местните участници, улесняват процеса на кандидатстване и подпомагат качествено изпълнение на проектите.

Дейностите по популяризиране на Стратегията и подхода ВОМР надхвърлят минималните изисквания и придават добавена стойност на целия процес. Те обхващат широк спектър от събития и инициативи, които съчетават културно наследство, традиции и местна идентичност. От 2018 г. насам МИГ е реализирал десетки творчески работилници в населените места на територията (Байкал, Долна Митрополия, Долни Дъбник, Комарево, Ореховица, Крушовица, Гостиля, Тръстеник, Победа, Ставерци и др.), включващи кулинарни демонстрации на банатска, влашка и славонска кухня, варене на сапун, плетива, макраме, леене на свещи и други традиционни практики.

През 2024 г. МИГ се включва в първия Кулинарен фестивал в Плевен, който събира стотици посетители и получава широк медиен отзвук. През февруари 2025 г. е организиран фолклорният празник „Трифон Зарезан“ по долината на р. Вит, който популяризира местните традиции, винопроизводството и културната идентичност на територията.

Като координатор на платформата „Вълнуващи преживявания на село“ (pendara.bg), МИГ създава пет уникални туристически и кулинарни инициативи: «Пикник на брега на Дунава», «Винена дегустация в Хараламбиеви», «Фермерска обиколка», «Домашен обяд

в Байкал с работилница за мамалига» и «Домашен обяд в Гостиля с работилница за трескичета». Чрез тях местното население и посетителите имат възможност да се запознаят отблизо с традиционния бит, култура и кухня, което създава нови възможности за развитие на туризъм и предприемачество.

Активността на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник в сферата на популяризирането е над средното за страната. Докато други МИГ ограничават дейността си до задължителни срещи и публикации, тук е изграден богат календар от обществени събития и партньорства, включително участие в международния проект „INNRETE – Полюси на иновации в селските общности“ (2025 г.), който е за транснационално сътрудничество между 4 Местни инициативни групи от България, 3 Местни групи за действие от Полша и 7 Местни групи за действие от Сицилия /Италия/ и стимулира обмен на добри практики.

Поддържането на добре организиран уебсайт и активна фейсбук страница осигурява постоянен поток от информация и обратна връзка с жителите на територията. Допълнително, ежегодно се изработват разнообразни рекламни и информационни материали – списания, календари, плакати, флаш-памети, както и сувенири (тетрадки, химикалки, скицници, моливници, възглавници, чаши, USB кабели и др.), които засилват разпознаваемостта на МИГ и популяризират европейската подкрепа.

Таблица 2 представя систематизирана информация за проведените от МИГ обществени обсъждания, обучения и информационни срещи, както и индивидуални консултации с бенефициенти за периода 2018 – август 2025 г.

През 2018 г. е проведено 1 обществено обсъждане за промяна на СВОМР. В същата година МИГ организира общо 18 обучения и информационни събития, сред които 2 обучения на местни лидери, 1 обучение на екипа на МИГ, 2 обучения по мярка 7.2, 2 обучения по мярка 4.2, 10 информационни срещи и 1 годишна конференция. Наред с това са проведени 19 индивидуални консултации с бенефициенти. Тази активност показва, че още в първата година след старта на подхода е осигурен както широк достъп до информация чрез колективни прояви, така и целенасочена подкрепа за отделни кандидати.

През 2019 г. са организирани общо 4 обществени обсъждания – по мярка 7.2, по мярка 4.1, по мярка 4.2 и едно във връзка с промяна на стратегията. Наред с това са проведени обучения и информационни срещи – общо 24 събития. Сред тях се открояват 2 обучения

по мярка 4.1, 2 обучения по мярка 7.2, 1 обучение за екипа на МИГ, 2 обучения на местни лидери, 12 информационни срещи, 2 пресконференции, 2 инициативи „Отворени врати“ и 1 годишна конференция. Допълнително са проведени 22 индивидуални консултации с бенефициенти, което показва засилен интерес и необходимост от конкретна подкрепа при подготовката на проектни предложения.

През 2020 г. дейността на МИГ продължава с отчетлива активност и разнообразие във формите на публичност и подкрепа. Проведени са общо 3 обществени обсъждания – по мярка 7.5, по мярка 6.4.1 и по мярка 7.02. Паралелно с тях са организирани значителен брой обучения и информационни събития – общо 36. Сред тях се включват 2 обучения по мярка 7.5, 2 обучения по мярка 6.4.1, 8 обучения по мярка 7.02, 10 обучения на местни лидери и 14 информационни срещи за популяризиране на СВОМР. Индивидуалната работа с кандидати също остава на високо ниво – отчетени са 12 консултации с бенефициенти. През 2020 г. МИГ поставя силен акцент върху надграждането на капацитета чрез целенасочени обучения по конкретни мерки, съчетани с мащабна информационна дейност и постоянна индивидуална подкрепа.

През 2021 г. са проведени 2 обществени обсъждания – едно по мярка 1.3 и едно във връзка с промяна на СВОМР. Обученията и информационните събития са разнообразни и достигат общо 26. Сред тях се включват 2 обучения по мярка 7.2, 1 по мярка 1.3, 1 по мерки 4.2 и 6.4.1, 1 обучение по мярка 7.02, както и 10 обучения на местни лидери, 10 информационни срещи, 2 информационни конференции и 1 Празник на МИГ. Индивидуалните консултации с кандидати са 8, което показва постоянен интерес към експертната помощ на екипа.

През 2022 г. са организирани общо 5 обществени обсъждания – по мерки 4.1, 6.4.1, 1.3, 7.2 и 7.5. В сферата на обученията и информационните срещи е отчетена особено висока активност – проведени са 15 обучения на местни лидери и 23 информационни срещи, както и 1 празник на МИГ. Индивидуалната работа с кандидати също продължава – осъществени са 5 консултации с бенефициенти.

През 2023 г. обществените обсъждания остават във фокуса на дейността на МИГ, като са проведени общо 5 – едно, свързано с промяна на стратегията, и още 4 по ключови мерки: 4.1, 6.4.1, 7.2 и 7.02. Особен акцент през годината обаче имат инициативите за популяризиране – реализирани са 25 творчески работилници в различни населени места на територията на МИГ. Те превръщат популяризирането на ВОМР от чисто технически процес по информиране на бенефициенти в по-широка социална и културна активност,

която привлича различни групи от населението и укрепва местната идентичност. Индивидуалната подкрепа също продължава – отчетени са 8 консултации с бенефициенти, което показва, че наред с масовите инициативи екипът на МИГ не изоставя и персоналното консултиране.

През 2024 г. са проведени 2 обществени обсъждания – по мярка 6.4.1 и по мярка 7.2. В сферата на популяризирането и повишаването на информираността особено значение имат 27 творчески работилници, които затвърждават практиката, утвърдена през предходните години, за ангажиране на местното население чрез практически и културни дейности. Отчетени са 3 консултации с бенефициенти.

За 2025 г., в заключителния етап от изпълнението на стратегията, МИГ продължава да поддържа активност както по линия на прозрачността, така и в сферата на популяризирането и социалната ангажираност. Проведено е 1 обществено обсъждане, свързано с промяна на СВOMP, което отразява необходимостта от финализиране и адаптиране на стратегията преди нейното приключване. Реализирани са 20 творчески работилници в различни населени места, както и 1 празник на МИГ, който обединява местната общност и подчертава постигнатите резултати от прилагането на BOMP. Проведена е 1 консултация с бенефициент.

Таблица 2 Дейности на МИГ по управление на СВOMP

Година	Обществени обсъждания	Обучения и информационни срещи по мерките и популяризиране на СВOMP	Консултации с бенефициенти
2018	1 за промяна на СВOMP	2 на местни лидери 1 на МИГ 2 по мярка 7.2 2 по мярка 4.2 10 инф. срещи 1 Годишна конференция	19
2019	1 по мярка 7.2 1 по мярка 4.1 1 по мярка 4.2 1 за промяна на СВOMP	2 по мярка 4.1 2 по мярка 7.2 1 на МИГ 2 на м. лидери 12 срещи 2 пресконференции 2 Отворени врати 1 Годишна конференция	22

2020	1 по мярка 7.5 1 по мярка 6.4.1 1 по мярка 7.02	2 по мярка 7.5 2 по мярка 6.4.1 8 по мярка 7.02 10 на местни лидери 14 инф. срещи за популяризиране на СВОМР	12
2021	1 по мярка 1.3 1 за промяна на СВОМР	2 по мярка 7.2 1 по мярка 1.3 1 по 4.2 и 6.4.1 1 по мярка 7.02 10 на м. лидери 10 инф. срещи 2 инф. конф. 1 Празник на МИГ	8
2022	1 за мярка 4.1 1 за мярка 6.4.1 1 за мярка 1.3 1 за мярка 7.2 1 за мярка 7.5	15 обучения на местни лидери 23 инф. срещи 1 празник на МИГ	5
2023	1 за промяна на СВОМР Общо 4 за: мярка 4.1, мярка 6.4.1, мерки 7.2 и 7.02	25 творчески работилници	8
2024	1 за мярка 6.4.1 1 за мярка 7.2	27 творчески работилници	3
2025	1 за промяна на СВОМР	20 творчески работилници 1 празник на МИГ	1
Общо	23	218	78

Таблица 3 представя приемите по мерки през годините. От 2018 г. до август 2025 г. има проведени 24 приема по мерки и 12 процедури. По тези 24 приема са подадени 88 проектни предложения. От тях 68 са одобрени от МИГ (77,27% одобрение), а 57 са стигнали до договор (64,77% спрямо подадените и 83,82% спрямо одобрените).

От 57-те договора 13 са прекратени, т.е. активните са 44. Делът на активните спрямо сключените е 77,19%, но с подписването на новите договори от последния прием по мярка 4.1 тези показатели ще се изменят в положителна насока. Активните договори са 50% от всички подадени и 64,71% от одобрените.

Таблица 3 Приеми по мерки

Година	Процедури	Приеми по мерки	Подадени проекти	Одобрени проекти от МИГ	Сключени договори
2018	0	0	0	0	0
2019	3	7.2 - I прием 4.1 - I прием 4.2 - I прием	7 по мярка 7.2	7 по мярка 7.2	0
2020	3	4.2 - II прием 7.5 - два приема 6.4.1 - I прием 7.02 - I прием	19 по мярка 4.1 3 по мярка 4.2 2 по мярка 7.5 + 2 на II прием 8 по мярка 6.4.1	13 по мярка 4.1 1 по мярка 4.2 6 по мярка 6.4.1 2 по мярка 7.5	1 по мярка 7.2
2021	1	7.02 - II прием 1.3 - I прием (презразгледана)	5 по мярка 7.02 5 по мярка 1.3 (повторени)	5 по мярка 7.02 5 по мярка 1.3 (повторени)	5 по мярка 7.2 1 по мярка 7.5 1 по мярка 4.2 3 по мярка 6.4.1 1 по мярка 7.02
2022	0	4.1 - II прием по II от 2019 г. 6.4.1 - II прием 1.3 - II прием 7.2 - II прием	2 по мярка 4.1 5 по мярка 1.3 2 по мярка 6.4.1	1 по 4.1 1 по 6.4.1 5 по мярка 1.3	3 по мярка 7.02 1 по мярка 7.2 1 по мярка 7.5 1 по мярка 6.4.1
2023	5	4.1 - I прием 7.5 - I прием 6.4.1 - I прием 7.2 - I прием 7.02. - I прием	2 по мярка 4.1 2 по мярка 7.5 5 по мярка 6.4.1 5 по мярка 7.2	2 по мярка 4.1 2 по мярка 7.5 4 по мярка 6.4.1 5 по мярка 7.2	8 по мярка 4.1 2 по мярка 6.4.1 1 по мярка 7.02 5 по мярка 1.3 2 по 7.2 2 по 7.5
2024	0	4.1 - II прием 6.4.1. - II прием 7.2 - II прием	1 по 7.2 2 по 7.02 4 по 4.1 2 по 7.2	1 по 7.2 2 по 7.02	5 по 7.2 2 по 4.1 2 по 7.02 3 по 6.4.1
2025	0	4.1 - III прием	5 по 4.1	9 по 4.1 2 по 7.2	4 по 4.1 2 по 6.4.1 1 по 7.2
Общо	12	24	88	68	57 /13 прекратени/

Таблица 4 Дейности на МИГ по популяризиране на СВОМР

Събитие	Място	Дата
2018 г.		
Подготовка и издаване на информационен бюлетин "Местни и инициативни вестни".		Декември 2018 г.
<u>На територията на общините ДМ и ДД се изпълнява Стратегия за ВОМР</u>	https://infopleven.com/	05.12.2018 г.
<u>Стратегия за ВОМР се изпълнява в общините ДМ и ДД</u>	https://www.bgsever.info/news/	05.12.2018 г.
<u>На територията на общините ДМ и ДД се изпълнява Стратегия за ВОМР</u>	https://www.posoki.com/	05.12.2018 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник проведе информационна кампания</u>	https://infopleven.com/	07.12.2018 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник проведе информационна кампания</u>	https://www.bgsever.info/news/	07.12.2018 г.
<u>МИГ Долна Митрополия-Долни Дъбник проведе информационна кампания</u>	https://www.posoki.com/	07.12.2018 г.
2019 г.		
<u>МИГ открива процедура за проектни предложения за подкрепа на малка инфраструктура</u>	https://www.bgsever.info/news/	24.07.2019 г.
<u>Приключи оценката на постъпилите проектни предложения</u>	https://infopleven.com/	13.11.2019 г.
<u>Приключи оценката на постъпилите проектни предложения по 7.2</u>	https://www.bgsever.info/news/	13.11.2019 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник ще проведе информационна кампания през месец декември 2019 г</u>	https://infopleven.com/	03.12.2019 г.
<u>МИГ Долна Митрополия - Долни Дъбник ще проведе информационна кампания през месец декември 2019 г.</u>	https://www.posoki.com/	03.12.2019 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник ще проведе информационна кампания през декември</u>	https://www.bgsever.info/news/	03.12.2019 г.
<u>Сдружение „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“ обявява процедура за проектни предложения по 4.1</u>	https://infopleven.com/	17.12.2019 г.
<u>МИГ обявява процедура за прием на проектни предложения по Мярка 4.1</u>	https://www.bgsever.info/news/	17.12.2019 г.
<u>МИГ обявява прием на проектни предложения</u>	https://infopleven.com/	18.12.2019 г.
<u>МИГ обявява процедура за прием на проектни предложения по Мярка 4.2</u>	https://www.bgsever.info/news/	18.12.2019 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник проведе информационни срещи през месец декември</u>	https://infopleven.com/	21.12.2019 г.

<u>МИГ проведе информационни срещи през месец декември</u>	https://www.bgsever.info/news/	21.12.2019 г.
<u>МИГ проведе двудневно обучение за местни лидери и за уязвими групи и застрашени от бедност целеви групи</u>	https://infopleven.com/	22.12.2019 г.
<u>МИГ проведе двудневно обучение за местни лидери и за уязвими групи</u>	https://www.bgsever.info/news/	22.12.2019 г.
<u>МИГ проведе годишна конференция за отчет на дейностите</u>	https://infopleven.com/	23.12.2019 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник проведе годишна конференция</u>	https://www.bgsever.info/news/	23.12.2019 г.
2020 г.		
<u>От МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник организират виртуална борса в помощ на местните производители</u>	https://www.posoki.com/	29.04.2020 г.
<u>МИГ обявява прием на проектни предложения по 4.2</u>	https://infopleven.com/	01.06.2020 г.
<u>Покана за участие в информационни срещи със заинтересованите страни</u>	https://infopleven.com/	10.06.2020 г.
<u>Виртуална земеделска борса функционира на територията на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник</u>	https://www.bgsever.info/news/	22.05.2020 г.
<u>Виртуална земеделска борса функционира на територията на МИГ „Долна Митрополия – Долни Дъбник“</u>	https://infopleven.com/	22.06.2020 г.
<u>В село Крушовица ще има нова спортна площадка по проект</u>	https://www.bgsever.info/news/	22.06.2020 г.
<u>МИГ обявява прием на проектни предложения по 7.5</u>	https://www.bgsever.info/news/	10.08.2020 г.
<u>Засилен интерес към обученията на МИГ</u>	https://infopleven.com/	14.08.2020 г.
<u>МИГ прави допитване до гражданите</u>	https://infopleven.com/	16.09.2020 г.
<u>МИГ прави допитване до гражданите във връзка с прилагане на Стратегията</u>	https://www.bgsever.info/news/	16.09.2020 г.
<u>МИГ обяви прием на проектни предложения по 6.4.1</u>	https://infopleven.com/	23.09.2020 г.
2021 г.		
<u>МИГ обявява прием на проектни предложения по 7.02</u>	https://plevenzapleven.bg/	10.05.2021 г.
<u>МИГ обявява прием на проектни предложения по 1.3</u>	https://plevenzapleven.bg/	14.06.2021 г.
<u>МИГ ще обучава местните лидери за възможности за финансиране</u>	https://plevenzapleven.bg/	17.08.2021 г.
<u>МИГ прави допитване до гражданите във връзка със Стратегията за ВОМР</u>	https://plevenzapleven.bg/	24.09.2021 г.

МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник прави допитване до гражданите във връзка със Стратегията за ВОМР	https://plevenzapleven.bg/	30.09.2021 г.
МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник организира информационна конференция	https://plevenzapleven.bg/	11.10.2021 г.
МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник организира информационна конференция	https://plevenzapleven.bg/	13.10.2021 г.
СНЦ „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“ организира Коледен празник в Долни Дъбник и Тръстеник	https://plevenzapleven.bg/	13.12.2021 г.
2022 г.		
Успешно изпълнен Транснационален проект на МИГ ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ – ДОЛНИ ДЪБНИК	https://plevenzapleven.bg/	14.03.2022 г.
Ново успешно сътрудничество между Местна инициативна група /МИГ/ Долна Митрополия – Долни Дъбник и МИГ Тиренико Маре, Монти е Борджи	https://www.plevenpress.com/	25.02.2022 г.
Започна изграждане на спортна площадка в село Крушовица	https://plevennews.com/	28.03.2022 г.
Община Долна Митрополия подписа договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	https://www.plevenpress.com/	06.04.2022 г.
Местната инициативна група Долна Митрополия – Долни Дъбник започват информационни срещи в двете общини	https://www.plevenpress.com/	15.06.2022 г.
Сдружение „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“ обявява процедура за прием на проектни предложения по Мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“	https://plevenzapleven.bg/	01.08.2022 г.
МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник прави допитване до гражданите във връзка със Стратегията за ВОМР	https://plevenzapleven.bg/	25.08.2022 г.
„Пазители на традициите“ – празник на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник	https://plevenzapleven.bg/	13.12.2022 г.
„Пазители на традициите“ – празник на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник	https://plevenzapleven.bg/	16.12.2022 г.
2023 г.		
Сдружение „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“ обявява процедура за прием на проектни предложения по Мярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура, туристическа инфраструктура и малка по мащаб туристическа инфраструктура“	https://plevenzapleven.bg/	06.02.2023 г.

<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник подписа шести договор с бенефициент по мярка 4.1</u>	<u>https://udigest-pleven.eu/</u>	05.04.2023 г.
<u>Подписан е седми административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 4.1 в МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник</u>	<u>https://udigest-pleven.eu/</u>	19.04.2023 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник прави допитване до гражданите във връзка с разработване на Стратегия за ВОМР за период 2023-2027 г.</u>	<u>https://plevenzapleven.bg/</u>	12.06.2023 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник обявява прием на проектни предложения</u>	<u>https://plevenzapleven.bg/</u>	24.07.2023 г.
<u>Сдружение „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“ кани на информационни конференции на 31 август</u>	<u>https://plevenzapleven.bg/</u>	25.08.2023 г.
<u>Сдружение „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“ кани на обществено обсъждане на Стратегия за Водено от общностите местно развитие</u>	<u>https://plevenzapleven.bg/</u>	05.09.2023 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник обявява прием на проектни предложения</u>	<u>https://plevenzapleven.bg/</u>	23.10.2023 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник обявява прием на проектни предложения по Мярка 7.02</u>	<u>https://plevenzapleven.bg/</u>	04.12.2023 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник обявява прием на проектни предложения по Мярка 7.2</u>	<u>https://plevenzapleven.bg/</u>	04.12.2023 г.
<u>Местни кулинарки приготвиха домашни коледни сладки в село Победа</u>	<u>https://www.plevenpress.com/</u>	15.12.2023 г.
2024 г.		
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник обявява прием на проектни предложения по Мярка 7.2</u>	<u>https://plevenzapleven.bg/</u>	10.1.2024 г.
<u>На 12 май: Кулинарен фестивал представя традиции и автентични ястия от Плевенския край</u>	<u>https://plevenutre.bg/</u>	11.5.2024 г.
<u>Кулинарен фестивал представя традиции и автентични ястия от Плевенския край</u>	<u>https://www.plevenpress.com/</u>	11.5.2024 г.
<u>Първи кулинарен фестивал с плевенски гозби радва плевенчани</u>	<u>https://novini.bg/</u>	12.5.2024 г.
<u>Кулинарен фестивал събра стотици ценители на автентични ястия от Плевенския край</u>	<u>https://www.posoki.com/</u>	13.5.2024 г.

<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник обявява прием на проектни предложения по Мярка 4.1</u>	https://plevenzapleven.bg/	15.7.2024 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник обявява прием на проектни предложения по Мярка 6.4.1.</u>	https://plevenzapleven.bg/	2.9.2024 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник обявява прием на проектни предложения по Мярка 7.2</u>	https://plevenzapleven.bg/	14.10.2024 г.
2025 г.		
<u>На 14 февруари: фолклорен празник Трифон Зарезан по долината на река Вит</u>	https://plevenzapleven.bg/	14.2.2025 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник обявява прием на проектни предложения по Мярка 4.1</u>	https://plevenzapleven.bg/	8.4.2025 г.
<u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник изпълнява партньорски проект „INNRETE Полюси на иновации в селските общности“</u>	https://plevenzapleven.bg/	9.6.2025 г.

В Таблица 4 са обобщени публикациите в регионални и национални медии. Те обхващат целия период от 2018 до 2025 г. и служат както за официално оповестяване на приеми по мерки и резултати от проведени процедури, така и за популяризиране на организирани събития, празници и инициативи. По този начин МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник показва системна и целенасочена работа за популяризиране на СВOMP.

Медийните публикации са постоянен и ефективен канал за популяризиране, който осигурява прозрачност, насърчава участието на бенефициенти и утвърждава ролята на МИГ като активен обществен и културен фактор в региона. За целия период МИГ е направил общо 63 публикации за предстоящи процедури, оценки, информационни срещи, които впоследствие се превръщат в средство за популяризиране на културни инициативи и събития.

3.3 Сключени договори с бенефициенти

В таблица 5 са описани сключените договори с бенефициенти за разглеждания период. Общият заявен размер на проектите възлиза на 5 265 044,35 лв., като заявената безвъзмездна финансова помощ (БФП) е 3 832 842,75 лв.. След оценка и одобрение договорените проекти са на стойност 4 549 564,58 лв., с БФП в размер на 3 383 150,38 лв. Към август 2025 г. реално изплатената БФП е 1 214 055,18 лв., което представлява

35,9% от договорените средства и отразява системния проблем с бавните плащания по ПРСР.

Най-голям дял заемат инвестициите в земеделски стопанства по мярка 4.1. Тук са договорени проекти на обща стойност 1 516 721,67 лв., от които 787 184 лв. представляват безвъзмездна помощ. Реално изплатената сума е 414 401,68 лв. Проектите са насочени към модернизация на стопанствата, закупуване на техника и въвеждане на нови технологии, като тази мярка се очертава като гръбнака на стратегията с 47,4% от общия ресурс. Втора по обем е мярка 6.4.1 за неземеделски дейности с договорени 1 317 465,33 лв. и БФП от 980 570,71 лв. По нея се изпълняват общо 9 договора, 3 от тях приключили, като към момента изплатената сума по тях е 315 546,18 лв. Тук проектите са насочени към развитие на местния бизнес – строителни услуги, внедряване на фотоволтаични системи, създаване на образователни и ИТ центрове.

По мярка 7.2, насочена към малка по мащаб инфраструктура, са договорени 10 проекта за 1 053 756,41 лв. и цялата сума е в рамките на безвъзмездната помощ. Изплатената БФП по нея възлиза на едва 309 181,21 лв. Това е мярка, в която основни бенефициенти са общините, реализирали проекти за спортни площадки, паркове, училищни и обществени обекти.

По мярка 7.5 за туристическа инфраструктура са договорени 2 проекта за 281 347,34 лв. с пълна БФП в същия размер, но до момента няма изплатени средства. Въпреки това тези проекти имат важно значение за създаването на туристически атракции и развитие на културния туризъм.

Мярка 7.02, насочена към популяризиране на културното наследство, е с договорени 110 308,36 лв. за 5 проекта, изцяло в рамките на БФП, като към август 2025 г. изплатените средства са 74 943,38 лв. Макар сумата да е сравнително малка, проектите по тази мярка имат висока социална стойност, тъй като подпомагат читалищата и културните институции в съхранението на нематериалното наследство. По мярка 1.3 за обмен на опит са договорени 5 проекта за 70 000 лв., със същата стойност на БФП, като изплатената помощ е 30 845,30 лв.

Мярка 4.2 за преработка на земеделска продукция, по която е реализиран само един проект на стойност 199 965,47 лв., с БФП в размер на 99 982,73 лв. и е напълно изплатен и приключил. Слабият интерес към тази мярка е показателен за трудностите на местните предприятия да отговорят на високите изисквания и да осигурят съфинансиране.

Таблица 5 Сключени договори с бенефициенти

Мярка	Наименование на проектното предложение	Бенефициент	Заявен размер на проекта /в лева/	Заявена БФП /в лева/	Размер на проекта /в лева/	Размер на БФП /в лева/	Изплатена БФП /в лева/	Статус	Дата на сключване на договор
7.2	Изграждане на спортна площадка в село Крушовица	ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК	110 149,05	110 149,05	109 362,89	109 362,89	109 362,89	Приключено	22.7.2020
7.2	Реконструкция и рехабилитация на площад и прилежащите му улици в село Садовец	ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК	110 269,60	110 269,60	105 690,28	105 690,28	105 314,31	Приключено	15.1.2021
7.2	Изграждане на комбинирана мултифункционална спортна площадка в град Тръстеник, община Долна Митрополия	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	100 039,90	100 039,90	94 504,01	94 504,01	94 504,01	Приключено	15.1.2021
4.2	ИЗГРАЖДАНЕ НА СКЛАД КЪМ МЕЛНИЦА ЗА ЦАРЕВИЧЕН ГРИС В УПИ V-138, КВ.149, ГР. ДОЛНИ ДЪБНИК, ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК	ИЗИ ТАНК - ПЛЕВЕН ЕООД	199 965,47	99 982,74	199 965,47	99 982,73	99 982,73	Приключено	20.9.2021
6.4.1	Създаване на добавена стойност на местния бизнес, чрез инвестиции в специализирани строителни услуги от „МАРИЯ 777“ ЕООД	МАРИЯ 777 ЕООД	123 840,00	92 880,00	123 838,33	92 878,74	92 878,68	Приключено	10.11.2021

7.02	Популяризиране на нематериалното културно наследство на славоните от село Горна Митрополия	НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ИСКРА 1923"	24 998,40	24 998,40	24 998,40	24 998,40	24 998,40	Приключено	18.11.2021
6.4.1	Създаване на нов бизнес в областта на специализираните строителни дейности от „С.Б. - БОГДАНОВ“ ЕООД	С.Б. - БОГДАНОВ ЕООД	148 590,00	111 442,50	148 090,00	111 067,50	111 067,50	Приключено	19.11.2021
6.4.1	Подкрепа на местния бизнес, чрез инвестиции в специализирани строителни услуги от „ДЖОМАН“ ЕООД	ДЖОМАН ЕООД	149 600,00	112 200,00	148 800,00	111 600,00	111 600,00	Приключено	3.2.2022
7.02	Популяризиране на нематериалното културно наследство на банатските българи от село Гостиля	НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ГЕОРГИ САВА РАКОВСКИ - 1927"	24 992,18	24 992,18	24 992,18	24 992,18	24 992,18	Приключено	3.2.2023
4.1	“Закупуване на техника за повишаване на селскостопанската производителност, обем на продукцията и по - ефективно използване на ресурсите при отглеждането на овощна градина на млад фермер, находящо се на територията на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник”	Христо Манолов Манолов	148 440,00	89 064,00	148 440,00	89 064,00	89 064,00	Приключено	13.2.2023

4.1	„Закупуване на специализирана земеделска техника за съхранение на зърнено-житни и маслодайни култури“	ЕТ "ТЕРГИНА СТОЯНОВА"	136 908,10	68 454,05	136 906,00	68 453,00	68 453,00	Приключено	1.3.2023
4.1	„Въвеждане на нова екологична технология за отглеждане на зеленчуци, чрез закупуване на тръбно-ролкова поливна система за напояване в землището на с. Горни Дъбник, общ. Долни Дъбник, част от територията на МИГ Долна Митрополия-Долни Дъбник“.	РОЗИТА - 98 ООД	149 100,00	74 550,00	148 950,00	74 475,00	74 475,00	Приключено	8.3.2023
4.1	“Закупуване на техника за повишаване на селскостопанската производителност, обем на продукцията и по - ефективно използване на ресурсите в земеделското стопанство на млад фермер, находящо се на територията на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник”	Александър Цветомиров Петров	147 547,72	88 528,63	139 800,00	83 880,00	83 880,00	Приключено	10.3.2023
4.1	„Повишаване конкурентоспособността на земеделско стопанство,	ЗП Цветомир Василев Нечев	148 800,00	74 400,00	148 800,00	74 400,00	74 400,00	Приключено	11.4.2023

	част от територията на МИГ – Долна Митрополия – Долни Дъбник“								
4.1	Модернизиране на стопанството на Ивапрес ЕООД, чрез закупуване на земеделска техника	ИВАПРЕС ЕООД	109 629,12	54 814,56	32 857,44	16 428,72	0,00	Сключен АДПБФП	17.5.2023
1.3	Биологично земеделие - мониторинг и биологична борба с болести по тиквите	Иновативни практики Сдружение	14 000,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	0,00	Сключен АДПБФП	22.6.2023
1.3	Биологично земеделие - мониторинг и биологична борба с болести по конопа	Иновативни практики Сдружение	14 000,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	0,00	Сключен АДПБФП	25.7.2023
1.3	Биологично земеделие - мониторинг и биологична борба с неприятели по конопа	Иновативни практики Сдружение	14 000,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	0,00	Сключен АДПБФП	25.7.2023
1.3	Биологично земеделие - мониторинг и биологична борба с неприятели по тиквите	Иновативни практики Сдружение	14 000,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	0,00	Сключен АДПБФП	5.9.2023
1.3	Биологично земеделие - мониторинг и биологична борба с плевели по конопа	Иновативни практики Сдружение	14 000,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	0,00	Сключен АДПБФП	5.9.2023
7.5	"Изграждане екопътека при село Садовец"	ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК	149 039,72	149 039,72	131 475,49	131 475,49	0,00	Сключен АДПБФП	18.10.2023
7.2	„Реконструкция на спортна площадка на Основно училище "Св. Св.	ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК	145 169,82	145 169,82	144 651,94	144 651,94	0,00	Сключен АДПБФП	22.11.2023

	Кирил и Методий" - с. Горни Дъбник“								
7.2	"Изграждане на спортни площадки за стрийт фитнес в с. Биволаре, с. Комарево, с. Божурица и с. Байкал, община Долна Митрополия"	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	115 878,00	115 878,00	114 257,32	114 257,32	0,00	Сключен АДПБФП	18.12.2023
7.5	„Изграждане на съоръжение за туристическа атракция – макет на хипотетична възстановка на археологически обект „Римска крайпътна станция Ад Путеа“ в с. Рибен, община Долна Митрополия“	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	149 971,70	149 971,70	149 871,85	149 871,85	0,00	Сключен АДПБФП	20.12.2023
7.2	Изграждане на тенис корт в гр. Долна Митрополия, община Долна Митрополия	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	87 181,17	87 181,17	86 090,39	86 090,39	0,00	Сключен АДПБФП	18.1.2024
7.02	„Съхранение на културно-историческото наследство през погледа на дигиталните деца“	РОБОТИКСЛАБ АКАДЕМИ Сдружение	24 950,00	24 950,00	21 888,98	21 888,98	0,00	Сключен АДПБФП	24.1.2024
7.2	„Изграждане на детски площадки в с. Горна Митрополия, с. Подем, с. Брегаре и с. Рибен, община Долна Митрополия“	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	235 020,00	235 020,00	229 523,80	229 523,80	0,00	Сключен АДПБФП	24.1.2024

4.1	„Повишаване конурентоспособността на животновъдно стопанство, находящо се в с. Комарево- част от територията на МИГ Долна Митрополия -Долни Дъбник“	ЗП Петър Кръстев Тончев	149 973,05	74 986,52	149 970,74	74 985,37	0,00	Сключен АДПБФП	13.3.2024
6.4.1	Разнообразяване на стопанската дейност на Екотекстил ЮТ ЕООД, чрез инвестиции в специализирана строителна техника	ЕКОТЕКСТИЛ ЮТ ЕООД	149 950,00	112 462,50	147 708,00	110 781,00	0,00	Сключен АДПБФП	26.6.2024
7.2	„Доставка и монтаж на елементи на градската среда – пейки и кошчета за отпадъци в населени места от територията на община Долна Митрополия“	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	37 750,00	37 750,00	37 750,00	37 750,00	0,00	Сключен АДПБФП	2.7.2024
7.02	Популяризиране на историческото антично наследство от територията на село Рибен	Народно читалище "Харалампи Георгиев - 1915"	24 952,80	24 952,80	24 952,80	24 952,80	24 952,80	Приключено	16.7.2024
6.4.1	Постигане на устойчиво развитие, чрез въвеждане на нови бизнес услуги в дейността на ДЖОМАН ЕООД	ДЖОМАН ЕООД	150 000,00	112 500,00	149 500,00	112 125,00	0,00	Сключен АДПБФП	29.7.2024
4.1	Закупуване на земеделска техника	ПОДЕМ-С ЕООД	48 461,30	24 230,65	48 259,37	24 129,68	24 129,68	Приключено	21.8.2024

6.4.1	Закупуване на сонда и внедряване на фотоволтаична система за собствени нужди с цел предоставяне на услуги за хидрогеоложко и инженерно-геоложко сондиране	ЕТ Аква Консулт – Николай Христов	150 000,00	112 500,00	149 550,00	109 991,25	0,00	Сключен АДПБФП	27.8.2024
7.02	Съхранение на нематериалното културно наследство, вpletено в народните носии от територията на село Ореховица	Народно читалище "Отец Паисий 1910"	13 476,00	13 476,00	13 476,00	13 476,00	0,00	Сключен АДПБФП	16.9.2024
6.4.1	Подобряване конкурентоспособността, чрез разширяване на дейността на „С.Б.- БОДАНОВ“ ЕООД	С.Б. - БОГДАНОВ ЕООД	149 979,00	112 484,25	149 979,00	112 484,25	0,00	Сключен АДПБФП	31.10.2024
7.2	"Изграждане на парково пространство с. Брегаре, община Долна Митрополия"	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	79 999,98	79 999,98	79 999,98	79 999,98	0,00	Сключен АДПБФП	12.12.2024
6.4.1	Създаване на образователно-тренировъчен център	ДЖИ ПИ ЕМ ТИ ЕООД	150 000,00	112 500,00	150 000,00	112 500,00	0,00	Сключен АДПБФП	8.1.2025
6.4.1	Създаване на информационно-технологичен център	ПРОВОКАТОР ЕООД	150 000,00	112 500,00	150 000,00	107 142,97	0,00	Сключен АДПБФП	28.1.2025
4.1	„Повишаване на конкурентоспособността на овцеферма, част от територията на МИГ	ОВЦЕФЕРМА НИНОВИ ООД	149 677,89	74 838,94	143 678,12	71 839,06	0,00	Сключен АДПБФП	13.3.2025

	Долна Митрополия -Долни Дъбник“								
7.2	"Нови автобусни спирки в гр. Долна Митрополия, общ. Долна Митрополия"	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	51 925,80	51 925,80	51 925,80	51 925,80	0,00	Сключен АДПБФП	17.3.2025
4.1	Закупуване на земеделска техника за нуждите на фирма „АГРИСЕМ“ ООД в с. Рибен, общ. Долна Митрополия, обл. Плевен	АГРИСЕМ ООД	119 360,00	59 680,00	119 360,00	59 680,00	0,00	Сключен АДПБФП	3.4.2025
4.1	„Закупуване на техника за напояване в стопанство в гр. Долни Дъбник, общ. Долни Дъбник, обл. Плевен“	МИТКА КРЪСТЕВА ЕООД	149 900,00	74 950,00	149 900,00	74 950,00	0,00	Сключен АДПБФП	20.5.2025
4.1	„Модернизация на земеделско стопанство чрез закупуване на нова техника в с.Горна Митрополия, общ. Долна Митрополия, обл. Плевен“	ЕТ ХЕЛГА - СВЕТЛА СТОЯНОВА	149 800,00	74 900,00	149 800,00	74 900,00	0,00	Сключен АДПБФП	27.5.2025
4.1	„Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствените нужди на овцеферма от гр. Долни Дъбник, общ. Долни Дъбник“	"Овцеферма НИНОВИ" ООД	130 498,58	65 249,29	0,00	0,00	0,00	Одобрено от МИГ	предстои
4.1	„Закупуване на земеделска техника за увеличаване на производителността на	БОЯН 82 ООД	149 800,00	74 900,00	0,00	0,00	0,00	Одобрено от МИГ	предстои

	стопанството на Боян 82 ООД“								
4.1	„Инвестиция в нова земеделска техника за повишаване на продуктивността на стопанството на ЕТ Хелга – Светла Стоянова в с.Горна Митрополия “	ЕТ ХЕЛГА - СВЕТЛА СТОЯНОВА	149 700,00	74 850,00	0,00	0,00	0,00	Одобрено от МИГ	предстои
4.1	Закупуване на пластмасови бокс палети за дини с цел намаляване на технолгичния брак при транспорт и съхранение и осигуряване на по-високо добавена стойност на пазарната продукция от 170 дка насаждения.	ЕТ "УНИВЕРСУМ - РУМЕН ЯНЧЕВ"	149 760,00	74 880,00	0,00	0,00	0,00	Одобрено от МИГ	предстои
4.1	„Закупуване на земеделска техника за увеличаване на производителността на стопанството на Земеделска кооперация за Производство, търговия и услуги „Златен клас-Ставерци“	ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРГОВИЯ И УСЛУГИ "ЗЛАТЕН КЛАС-СТАВЕРЦИ"	124 700,00	62 350,00	0,00	0,00	0,00	Одобрено от МИГ	предстои
Общо:			5 265 044,35	3 832 842,75	4 549 564,58	3 383 150,38	1 214 055,18		

В таблица 6 са представени 13-те прекратени договора. Общият им размер е 1 422 810,99 лв., със заявена безвъзмездна помощ 1 223 063,30 лв.

Най-голям дял имат прекратените проекти по мярка 7.2 – общо 5 договора на стойност 596 598,70 лв. Това са проекти на общините за изграждане на спортни и детски площадки, стрийт фитнес и реконструкция на обществени пространства. Причините за прекратяване са трудности на общините при провеждането на обществени поръчки и при съобразяването със съкратените срокове за изпълнение. В много случаи процедурите за избор на изпълнители са обжалвани или се явяват не достатъчно участници, което забавя реализацията до степен, че проектите са прекратени. Допълнително, рязкото поскъпване на строителните материали през 2021–2022 г. е направило част от бюджетите неизпълними в реални условия.

По мярка 4.1 (два прекратени проекта на обща стойност 295 624 лв.) основната причина е затрудненията на земеделските производители да осигурят собствено съфинансиране. Високата инфлация и нарастващите лихви по кредити са намаляват възможността на стопаните да инвестират допълнителен ресурс. В резултат, дори одобрени, тези проекти не са стигнали до реално изпълнение.

При мярка 6.4.1 (два прекратени проекта на стойност 192 352,91 лв.) трудностите са характерни за малкия бизнес. Микро- и малките предприятия често срещат проблем с поддържането на ликвидност и осигуряване на предварителни разходи, особено в условията на пандемията от COVID-19. Това довежда до отказ от изпълнение на вече договорирани дейности.

По мярка 7.5 (два прекратени проекта на стойност 299 687,14 лв.) причините са свързани с по-големия мащаб и комплексност на туристическите обекти. За изграждането на туристическа инфраструктура са нужни разрешителни, съгласувания и технически проекти, които често отнемат повече време от допустимото по програмата.

При мярка 7.02 (два малки прекратени проекта на обща стойност 38 548,24 лв.) вероятната причина е свързана не толкова с финансови трудности, колкото с административен капацитет на читалищата – липса на опит с проекти и невъзможност да се изпълнят изискванията за отчетност. При малките културни организации често липсва ресурс за подготовка и изпълнение, въпреки наличния интерес.

Таблица 6 Прекратени договори

Мярка	Наименование на проектното предложение	Кандидат	Заявен размер на проекта /в лева/	Заявена БФП /в лева/	Размер на проекта /в лева/	БФП /в лева/
7.2	Изграждане на спортна площадка в град Долни Дъбник	ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК	161 686,32	161 686,32	161 686,32	161 686,32
7.2	Изграждане на тенис кортове в гр. Долна Митрополия и гр. Тръстеник, община Долна Митрополия	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	100 043,96	100 043,96	100 043,96	100 043,96
7.2	Изграждане на спортни площадки за стрийт фитнес в с.Биволаре, с.Комарево, с.Божурица и с.Байкал, община Долна Митрополия	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	60 022,64	60 022,64	60 022,64	60 022,64
7.2	Изграждане на детски площадки в с.Горна Митрополия, с.Подем, с.Брегаре и с.Рибен, община Долна Митрополия	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	130 050,28	130 050,28	130 050,28	130 050,28
4.1	Закупуване на машини и оборудване за хранителен блок към съществуваща животновъдна ферма в землището на гр. Долни Дъбник	"КАМЕЛИЯ - ВАСИЛ ГЕТОВ 1" ЕООД	157 695,00	75 000,00	147 990,00	73 995,00
4.1	Модернизиране на земеделското стопанство на ЗП Стефан Емилов Димитров, чрез закупуване на техника	ЗП Стефан Емилов Димитров	137 929,00	68 964,50	120 927,15	60 463,57
6.4.1	Изграждане на автомивка на самообслужване в гр. Тръстеник, общ. Долна Митрополия	ЕТ "НИКО-ВАЛЕНТИН ЦЕКОВ"	149 972,07	112 479,05	149 972,07	112 479,05
6.4.1	Създаване на счетоводна къща "Станита"	ЕТ СТАНИТА-СТАНКА ПЕТРОВА	42 380,84	31 785,67	24 577,18	18 432,88
7.5	"Изграждане на Посетителски център - с. Байкал, община Долна Митрополия"	ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	149 687,14	149 687,14	149 687,14	149 687,14

7.5	ИНВЕСТИЦИИ ЗА ПУБЛИЧНО ПОЛЗВАНЕ В ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ОТДИХ, ТУРИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ И МАЛКА ПО МАЩАБ ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА НА ТЕРИТОРИЯТА НА С. САДОВЕЦ, ОБЩ.ДОЛНИ ДЪБНИК	Сдружение с нестопанска цел в обществена полза „Туристическо дружество Студенец” с. Садовец, община Долни Дъбник	150 000,00	150 000,00	145 500,00	145 500,00
7.02	Опознаване и популяризиране на местното културно наследство и повишаване на обществения интерес към него, чрез въвеждане на иновативен подход за представяне на културните ценности на местната общност.	НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ИЛИЯ БЕШКОВ - 1898" НЧ	24 975,64	24 975,64	24 975,64	24 975,64
7.02	Спортните танци – иновативен подход за спорт, танци, изкуство, творческа изява и физическа култура сред младежката общност на територията на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник	Народно читалище "Илия Бешков-1898" НЧ	13 572,60	13 572,60	13 512,60	13 512,60
7.2	„Реконструкция площад - предблоково пространство в гр. Долни Дъбник“	ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК	144 795,50	144 795,50	144 795,50	144 795,50
Общо:			1 422 810,99	1 223 063,30	1 373 740,48	1 195 644,58

Като цяло основното предизвикателство остава ниският процент на реално изплатени средства – 1 214 055,18 лв. от договорирани 3 383 150,38 лв., което е извън контрола на МИГ и е следствие от системните проблеми с разплащанията по ПРСР, но въпреки това въздействието на договорите върху територията е отчетливо - модернизираны стопанства, обновена инфраструктура, нови бизнеси и съхранени традиции.

4. Оценка - напредък по мерки, приоритети и специфични цели

В периода от 05.04.2018 г. до август 2025 г. основната дейност на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник е насочена към успешната реализация на Стратегията за водено от

общностите местно развитие. Както вече споменахме МИГ има проведени 12 процедури и 24 приема по мерки. По тези приеми са подадени 88 проектни предложения, като от тях 68 са одобрени от МИГ, 57 са стигнали до договор и 13 от тях са прекратени, т.е. активните към момента са 44. Предстои сключване на нови договори от последния прием по мярка 4.1. Към момента по всички приоритети и цели има постигнат напредък – в някои случаи частичен, в други – пълен.

Приоритет 1 Повишаване на производителността и конкурентоспособността на малките и средни селски стопанства и преработвателни предприятия чрез технологична модернизация и повишаване на квалификацията съдържа три специфични цели и три мерки.

Мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ е насочена към изпълнение на *Специфична цел 1: Повишаване конкурентоспособността и технологична модернизация на селското стопанство чрез реструктуриране и развитие на наличните мощности и насърчаване въвеждането на иновации в стопанствата.*

По мярката са обявени две процедури:

- BG06RDNP001-19.304 с бюджет 1 035 000,00 лв. (първоначално 735 000 лв.)
- BG06RDNP001-19.779 с бюджет 730 409,76 лв. (първоначално 409 727,81 лв.)

През 2019 г. по мярката е отворен първи прием по процедура BG06RDNP001-19.304 с първоначален бюджет от 735 000 лв., колкото е в СВОМР тогава. Подадени са 19 проекта, одобрени са 10 (плюс две резерви) с размер на БФП 624 331 лв. (без резервите). БФП на резервните проекти е на стойност 114 071 лв., остатъкът е 110 663 лв., т.е. средствата не достигат за резервите. През 2020 г. по мярката е получен допълнителен бюджет и общият размер на средствата в СВОМР по тази мярка става 1 035 000 лв. През 2022 г. по същата процедура BG06RDNP001-19.304 е отворен втори прием с бюджет от 303 897 лв., което представлява остатък от средствата плюс увеличението. Подадени са два проекта, одобрен е един проект с БФП 74 400 лв. От първия прием договор е предложен на 12 от бенефициентите, но 5 от тях оттеглят проектните си предложения, вкл. и от ИСУН. Сключени са 7 договора. От втория прием с одобрения един проект също е сключен договор. По тази процедура, договорените средства са с БФП от 406 700,72 лв. и се изпълняват 6 проекта, тъй като има още откази.

Изпълнението на проектите по тази мярка изисква по-дълго време и очевидно интересът на бенефициентите намалява, през 2023 г. средства от бюджета на мярка 4.1 в размер на 79 981 лева са прехвърлени към мярка 6.4.1, към която има заявен по-голям интерес.

С остатъците от приемите и освободената от прекратените проекти БФП, през 2023 г. е обявена втора процедура BG06RDNP001-19.779 на стойност 409 727,81 лева, впоследствие бюджетът е променен на 548 318,73 лв., тъй като пак има откази и намаляване на БФП по някои проекти. На първия прием има подадени и одобрени два проекта с обща БФП от 99 217,17 лева, които вече са със сключени договори. През юли 2024 г. е обявен втори прием по процедурата, като по него има подадени 4 проекта, които са със сключени договори и се изпълняват. Договорените средства по тази процедура в ИСУН са 99 115,05 лева.

През 2025 г. е подписано ново споразумение, с което остатъците от мерките 6.4.1, 7.2, 7.5 и 7.02 са прехвърлени отново към мярка 4.1 – допълнителни 182 091,03 лв. През май 2025 г. е обявен трети прием по процедурата. Подадени са 5 проектни предложения, които са одобрени от МИГ и предстои подписване на договори с бенефициентите. Настоящият бюджет на мярка 4.1 в СВOMP е 1 137 110,48 лева.

Досега договорените средства по мярка 4.1 и на двете процедури са 787 184,83 лева или изпълнението на бюджета по мярката е 69.24%. Специфичната цел е в процес на постигане, индикаторът за 11 проекта по мярката е надхвърлен – сключените договори са 12 по двете процедури, а предстоят и сключване на нови договори. Към август 2025 г. общата договорена БФП по мярка 4.1 е 787 184,83 лв., като в изпълнение се намират 12 проекта от общо 32 подадени.

Въпреки трудностите, възникнали през предходните години – сред които продължителни срокове за одобрение от ДФЗ, неблагоприятни промени в икономическата среда и откази от страна на бенефициентите – напредъкът е значителен. Част от кандидатите са се преориентирали към националните приеми, където вече имат одобрени и изпълнявани проекти. Все пак се очаква, че с подписването на последните договори по третия прием, ще се компенсира част от забавянето и ще се постигне пълноценно усвояване на бюджета.

Мярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ е определена за постигане на *Специфичната цел 2 Развитие и модернизация на преработвателните предприятия и маркетинга на техните селскостопански продукти.*

Една процедура BG06RDNP001-19.310 (бюджет 290 017,27 лв./99 982,73 лв. сега)

По мярката са обявени два приема още през 2019/2020 г., на които са подадени три, но е одобрен само един проект с БФП от 99 982 лв. Общият бюджет по мярката е първоначално 390 000 лв., а обявеният по процедурата на МИГ прием е с БФП от 290 017 лв. Тъй като екипът на МИГ преценява, че няма да има повече интерес от страна на бенефициентите, остатъкът от средствата от 290 018 лева е прехвърлен към мярка 6.4.1. Като нов бюджет на мярка 4.2 в СВOMP остават 99 982 лв., колкото е БФП на проекта. Този проект е със сключен договор и напълно изплатен, т.е. изпълнен. Средствата от бюджета са разходвани и нови приеми не се предвиждат, тъй като изпълнението е на 100%. Не са постигнати заложените индикатори за подпомагане на 4 бенефициента чрез 4 проекта. Специфичната цел е частично постигната.

Ниският интерес по мярката не е изолиран случай за територията на МИГ, а тенденция, наблюдавана и при други МИГ в страната. Основните причини се коренят в спецификата на инвестициите, допустими по мярка 4.2, които изискват наличието на значителен производствен капацитет и стабилна суровинна база. В допълнение, икономическата несигурност в периода 2020–2023 г., повишаването на цените на енергия, материали и суровини, както и трудностите в снабдителните вериги, допълнително възпират потенциалните кандидати от предприемане на нови инвестиции в преработка. Това се потвърждава и от факта, че по подобни мерки в други региони се наблюдават същите проблеми с намирането на допустими и подготвени бенефициенти.

Мярка 1.3 „Краткосрочен обмен на опит и посещения в земеделски и горски стопанства“ допринася за изпълнение на *Специфична цел 3 Повишаване на квалификацията на селските стопани и усвояване на добри практики.*

Една процедура BG06RDNP001-19.524 (бюджет 70 000 лева)

Приемът е през 2021 г., подадени и одобрени са 5 проекта, но процедурата е върната за преразглеждане. През 2022 г. по същата процедура е обявен втори прием, по който също има подадени и одобрени 5 проекта, които са с БФП от по 14 000 лева – общо 70 000 лева. И петте проекта са със сключен договор. Може да се каже, че тази специфична цел е в процес на постигане изцяло, тъй като индикаторът в СВOMP за 5 проекта, финансирани по мярката засега е изпълнен, а бюджетът е изразходван на 100%.

Приоритет 2: Повишаване на жизнения стандарт и увеличаване на заетостта чрез развитие на неземеделски дейности и опазване на културно-историческото и природно наследство има заложените две специфични цели, които трябва да бъдат

постигнати чрез две мерки – едната от ПРСР, а другата извън обхвата на мерките от Регламент 1305/2013, но съответстваща на неговите цели (собствена мярка на МИГ).

Мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ допринася за постигането на *Специфична цел 1 Развитие на неземеделски дейности, услуги и туризъм.*

Две процедури:

BG06RDNP001-19.314 (бюджет 1 039 017,27 лв., първоначален 550 000 лв.)

BG06RDNP001-19.792 (бюджет 583 523,93 лв.)

Първият прием по мярката е осъществен през 2020 г. по процедура BG06RDNP001-19.314 с бюджет от 550 000 лева. (колкото е бюджетът на мярката в СВOMP тогава). На него са подадени 8 проекта с БФП от 796 854,23 лв., един от тях е отхвърлен, два остават за резерви, а одобрените проекти са 5 с обща БФП 541 420 лв. Остатъкът е 8 580 лева, от увеличения бюджет на СВOMP 199 000 лв. са за тази мярка, към нея са прехвърлени и средства от мярка 4.2 в размер на 290 018 лева, като така общият бюджет на мярка 6.4.1 в СВOMP става 1 039 017,27 лева (стойността на цялата първа процедура, обявена в ИСУН).

Вторият прием по същата процедура е проведен през 2022 г. с бюджет 377 289 лева. Подадени са два проекта, одобрено е едно проектно предложение с размер на БФП 37 487,50 лв. От одобрените на първия прием 7 проекта, вкл. и резервите, единият е отхвърлен от ДФЗ, другият е с производство по администриране на нередност, сключените договори са 5. От тях два са прекратени, но пък са сключени нови два. Общо по тази процедура се изпълняват 5 проекта с договорена БФП от 536 318,49 лева.

През 2023 г. по мярката е изготвена нова процедура BG06RDNP001-19.792 с бюджет от 583 523,93 лева, като междуременно към мярка 6.4.1 в СВOMP са прехвърлени средства от мярка 4.1 и мярка 7.02. и общият ѝ бюджет в Стратегията става 1 122 270,00 лева. На първия прием през декември 2023 г. са подадени 5 проекта със заявен общ размер на БФП 536 192,09 лв. от които 4 са одобрени от МИГ и са сключени договори. Размерът на договорената БФП по тази процедура е 444 252,22 лв. През 2024 г. е обявен втори прием по същата процедура, по който няма постъпили проектни предложения.

През 2025 г. остатъчните средства от 141 699,35 лв. са прехвърлени към мярка 4.1. По този начин по двете процедури по мярка 6.4.1 общо договорените средства са в размер на 980 570,71 лева (колкото е и бюджета по мярката след последното споразумение), което представлява 100% от изпълнението на бюджета. Заложена специфична цел е

постигната частично, а индикаторите за изпълнени проекти и бенефициенти са надхвърлени – 9 проекта (5 заложи) и 7 бенефициенти (индикаторът е за 5). Няма подпомогнати туристически дейности, нито свободни професии.

Мярка 7.02 „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“ е заложи за постигането на *Специфична цел 2 Опазване на културно историческото и природно наследство*. Мярката е извън ПРСР, но съответстваща на целите на Регламент 1305/2013 г. като по нея се очаква популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта и бенефициенти от гражданския сектор.

Две процедури:

BG06RDNP001-19.457 (бюджет 113 700,00 лева)

BG06RDNP001-19.798 (бюджет 38 488,24 лева)

По мярката е обявена процедура BG06RDNP001-19.457 през 2020 г. първи прием и през 2021 г. втори прием. Бюджетът на процедурата е 113 700 лева. На двата приема са подадени и одобрени от МИГ пет проекта с БФП 113 488 лв., т.е. остатъкът е само 212 лв. Всички проекти са със сключени договори, но два от тях впоследствие са прекратени. Изпълняват се 3 проекта с обща БФП от 71 879,56 лв., колкото е и договорената сума по тази процедура в ИСУН. Първоначалният остатък от средствата по мярката в размер на 3 272,18 лева (заради намалената БФП на проектите) е прехвърлен към мярка 6.4.1. След прекратяването на останалите проекти, освободената сума е 38 488,24 лв.

На тази стойност е обявената втора процедура BG06RDNP001-19.798, чийто първи прием е през декември 2023 г. и завършва през февруари 2024 г., на който има два подадени и два одобрени от МИГ проекти. И двата са с подписан договор, като средствата договорени общо по процедурата са 38 428,80 лева.

По двете процедури е договорена обща БФП за 110 308,36 лева, изпълнението на бюджета на мярката по СВОМР е 100%, т.е. специфичната цел е постигната. Броят проекти е 5, бенефициентите също са 5, колкото са заложи и в индикаторите.

Приоритет 3: Подобряване на условията на живот чрез развитие на публичната инфраструктура и условията за отдих и туризъм има две специфични цели, които следва да бъдат постигнати чрез две мерки на ПРСР.

Мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ е предвидена за постигането на *Специфична цел 1 Подобряване на техническата инфраструктура.*

Две процедури:

BG06RDNP001-19.278 (бюджет 1 075 000,00 лева, първоначален 775 000 лв.)

BG06RDNP001-19.799 (бюджет 182 569,80 лева)

По първата процедура BG06RDNP001-19.278 прием е обявен още през 2019 г., като бюджетът ѝ е 775 000 лв., колкото е и в СВОМР тогава. По нея са подадени и одобрени от МИГ 7 проектни предложения с обща БФП от 772 262 лева (остатъкът е 2 738 лева). Всичките 7 проекта от първия прием са със сключени договори, но 4 от тях са прекратени. При увеличаването на бюджета на СВОМР е увеличен и бюджета на мярката, който става 1 075 000 лева. С остатъка от новия бюджет и освободената БФП, през 2022 г. е обявен втори прием по същата процедура с бюджет от 760 426 лева. По него са подадени и одобрени 5 нови проектни предложения с обща БФП 728 044,49 лева. С подписани договори по процедурата са 8-те проекта, като общата договорена БФП е 897 695,88 лева.

Тъй като бюджетът не е изпълнен, в края на 2023 г. е изготвена нова процедура BG06RDNP001-19.799 с бюджет от 182 569,80 лева. По първия прием има един подаден и един одобрен от МИГ проект, който е със сключен договор с БФП 37 750,00 лв. В края на 2024 г. е отворен втори прием по мярката, на който има подадени 2 проектни предложения – и двете одобрени и със сключени договори с обща БФП 131 925,78 лв. Общо договорената БФП по новата процедура е 169 675,78 лв.

Общо за двете процедури по мярка 7.2 договорената БФП е 1 053 756,41 лева, което представлява и 100% от бюджета на мярката, тъй като остатъка в размер на 21 619,56 лв. е прехвърлен към мярка 4.1. Проектите са 10, при заложен индикатор за 4, бенефициенти са двете общини, като и останалите индикатори на подмярката са изцяло изпълнени. Специфичната цел е постигната.

Мярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдых, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура“ е за реализация на *Специфична цел 2 Развитие на малка инфраструктура в областта на отдиха и туризма.*

Две процедури:

BG06RDNP001-19.360 (бюджет 300 000,00 лева)

BG06RDNP001-19.724 (бюджет 300 000,00 лева)

По процедура BG06RDNP001-19.360 с бюджет 300 000 лева, колкото е и в СВОМР, са проведени два приема още през 2020 г. Подадени са общо 4 проекта и одобрени от МИГ 2 проекта с БФП от 299 687 лева. И по двата проекта има сключени договори, но и двата са прекратени. Договорени средства по тази процедура няма.

През 2023 г. е обявена нова процедура BG06RDNP001-19.724 с бюджет отново от 300 000 лева. По нея има подадени и одобрени от МИГ нови два проекта с БФП от 299 011,42 лв. Сключените договори са два с обща БФП от 281 347,34 лева, колкото са и всички договорени средства по тази процедура. Остатъкът от 18 652,66 лв. от бюджета е прехвърлен към мярка 4.1 и с това изпълнението на бюджета по мярка 7.5 е 100%, специфичната цел е постигната, като са изпълнени и индикаторите – 2 проекта, 2 бенефициента, 2 изградени обекта на туристическата инфраструктура.

Към август 2025 г. изпълнението на СВОМР на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник се характеризира с висока степен на напредък. По всички мерки, с изключение на мярка 4.2, бюджетите са напълно усвоени. В преобладаващата част от случаите индикаторите са реализирани, а в някои направления дори надхвърлени, което е показател за добро планиране и правилно насочване на ресурсите към конкретните потребности на територията. Единствено при мярка 4.2 интересът е останал ограничен, което се обяснява с обективни икономически и секторни затруднения, наблюдавани и при други МИГ в страната. Общият брой на подадените проектни предложения е почти два пъти по-голям от бюджета на стратегията, което свидетелства за висока активност и мотивация на местните бенефициенти. Въпреки предизвикателствата – продължителни срокове за одобрение и разплащане от ДФЗ, както и неблагоприятната икономическа среда през последните години – МИГ успява да съхрани динамиката и да реагира гъвкаво чрез прехвърляне на средства към по-търсени мерки. Това показва ефективна координация между екипа на МИГ и местната общност и допринася за реалното постигане на целите. Очакванията са, че с приключването на текущите договори стратегията ще достигне планираните резултати по всички показатели, утвърждавайки приноса на СВОМР за социално-икономическото развитие на региона.

5. Изпълнение на индикаторите

5.1 Индикатори за цялостно прилагане на стратегията

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Август 2025	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по СВОМР	Брой	36	44	Преизпълнен
Брой бенефициенти, подпомогнати по СВОМР	Брой	29	34	Преизпълнен
Брой консултации, предоставени на потенциални бенефициенти	Брой	50	78	Преизпълнен
Брой подпомогнати микропредприятия	Брой	3	14	Преизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Брой проекти с инвестиция в туризъм и туристическа инфраструктура	Брой	2	2	Изпълнен
Проекти, свързани с предоставяне на услуги	Брой	2	9	Преизпълнен
Проекти свързани с опазване на природно-културното наследство	Брой	2	5	Преизпълнен
Организирано обучение	Брой	2	5	Преизпълнен
Брой модернизирано земеделски стопанства	Брой	9	12	Преизпълнен
Брой икономически единици, въвели нови продукти, процеси или технологии	Брой	3	33	Преизпълнен
Брой подобрени базисни/публични инфраструктурни единици	Брой	4	10	Преизпълнен
Организирано и проведено фестивали и събития свързани с местното културно-историческо наследство	Брой	2	7	Преизпълнен
Организирано и проведено спортни мероприятия	Брой	2	1	Изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Създадени работни места	Брой	12	47	Преизпълнен
Население в селските райони, което се възползва от подобрените услуги	Брой	15 000	64 094	Преизпълнен

5.2 Индикатори по мерки

МЯРКА 1.3

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Август 2025	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	5	5	Преизпълнен
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	1	1	Изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Млади хора до 40 г. и жени успешно преминали обучение	Брой	5	5	Изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Брой обучени лица	Брой	10	50	Изпълнен

МЯРКА 4.1

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Август 2025	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	11	6	Към момента има 17 одобрени проекта, като 6 са приключили, 6 са в изпълнение, а 5 очакват покана за сключване на АДПБФП
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	11	6	Всички одобрени проекти по процедурата са на различни бенефициенти, т.е. очаква се да бъдат минимум 15
Брой, подпомогнати стопанства от животновъдния сектор	Брой	2	1	Планиран брой – 6.
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Създадени нови насаждения	Дка	10	0	По одобрените проекти не се предвижда създаване на нови насаждения
Дял на младите фермери, финансирани по мярката	%	25	25	Изпълнен
Стопанства, закупили нова техника	Брой	7	4	Планираният брой стопанства, които ще закупят нова техника, съгласно одобрените проекти е 20
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Създадени работни места	Брой	6	0	Планираният брой създадени работни места, съгласно одобрените проекти е 16

МЯРКА 4.2

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Август 2025	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4	1	Неизпълнен
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	4	1	Неизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Модернизирани предприятия и/или създадени мобилни такива	Брой	1	1	Изпълнен
Брой бенефициенти, произвеждащи биологични продукти и/или въвели мерки за опазване на околната среда и/или увеличили производството и използвали енергия от възобновяеми енергийни източници	Брой	1	1	Изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Създадени работни места	Брой	2	3	Преизпълнен

МЯРКА 6.4.1.

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Август 2025	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	5	9	Преизпълнен
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	5	7	Преизпълнен
Брой подпомогнати туристически дейности	Брой	1	0	Неизпълнен
Брой подпомогнати бенефициенти за нови, нетуристически услуги	Брой	2	3	Преизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Брой подпомогнати нови дейности в микропредприятията	Брой	3	2	Частично изпълнен
Подпомогнати занаяти и/или свободни професии	Брой	2	0	Неизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Създадени работни места	Брой	4	28	Преизпълнен

МЯРКА 7.2

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Август 2025	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4	10	Преизпълнен
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	2	2	Изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Подобрани младежки и спортни центрове и/или детски и спортни площадки	Брой	1	7	Преизпълнен
Възстановени паркови площи и градинки	Брой	2	1	Неизпълнен
Изградена или подобрена публична инфраструктура	Брой	3	39	Преизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	Брой	10 000	55 068	Преизпълнен

МЯРКА 7.5

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Август 2025	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	2	2	Изпълнен
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	2	2	Изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Изградени и/или ремонтирани съоръжения за туризъм, свързани с местното природно и културно-историческо наследство	Брой	1	2	Преизпълнен
Изградена или ремонтирана туристическа инфраструктура	Брой	1	2	Преизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	Брой	10 000	4 133	Преизпълнен

МЯРКА 7.02

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Август 2025	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	5	5	Изпълнен
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	5	5	Изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Организиран и проведен фестивал и събития свързани с местното културно-историческо наследство	Брой	2	7	Преизпълнен
Организиран и проведен спортни мероприятия	Брой	2	1	Неизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	Брой	10 000	6 515	Неизпълнен

6. Постигнато въздействие

Като обобщение на окончателната оценка могат да се направят няколко важни извода. Прилагането на СВОМР на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник е достигнало заключителния си етап, като по всички мерки, бюджетите са усвоени изцяло или са в процес на пълно усвояване. Подадените проектни предложения са почти двойно повече от заложените бюджети, което показва висок интерес на местните бенефициенти. Към момента на приключване на оценката са сключени 57 договора, като 44 от тях са в процес на изпълнение или приключили успешно.

Както вече споменахме, най-съществени са ефектите върху модернизацията на земеделските стопанства, диверсификацията на местния бизнес и подобряването на базисната инфраструктура. Реализирани са 12 проекта за модернизиране на земеделски стопанства и 9 проекта за създаване на нови услуги, въведени са нови технологии в 7 икономически единици, а 10 инфраструктурни обекта са подобрени или изградени. В сферата на културата и туризма ефектът също е осезаем – чрез 2 проекта за туристическа инфраструктура, 5 проекта за опазване на нематериалното културно наследство и поредица от културни събития и фестивали, които създават добавена стойност за територията.

Постигнатото въздействие може да се обобщи в няколко направления. Чрез Стратегията се повишава осведомеността на местното население за възможностите, които предоставят европейските програми, и създава увереност, че хората на място могат успешно да реализират собствени проекти. Наред с това в мисленето на част от общността се забелязва промяна – устойчивото развитие и грижата за общото благо се възприемат като съвместими с частния интерес и като основа за постигане на по-добри икономически и социални резултати.

Съществено предимство на МИГ е и натрупаният административен и експертен капацитет. През годините организацията успява да създаде екип, който не само администрира процедурите, но и консултира бенефициентите, организира обучения и посредничи между институциите и местната общност. Това засилва доверието и превръща МИГ в разпознаваем и надежден партньор, което е изключително важно за бъдещото прилагане на подхода ВОМР. МИГ успява не само да администрира стратегията, но и да я превърне в реален двигател за развитие, който мобилизира ресурсите и идеите на хората от територията. Именно това оживяване на местната общност и засилената ѝ роля в определянето на приоритетите е най-силният и дълготраен ефект от изпълнението на СВОМР.

СВОМР се реализира успешно, а заложените цели и индикатори са изпълнени в значителна степен, като при някои показатели дори е постигнато преизпълнение. Успоредно с това остават и предизвикателства, свързани най-вече с административния капацитет на част от бенефициентите и с необходимостта от по-добра подготовка на проектни предложения.

В бъдеще прилагането на подхода ВОМР на територията на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник следва да се насочи към няколко ключови направления, произтичащи от натрупания опит през периода 2018–2025 г. Необходимо е да се продължи активната работа по повишаване на административния и експертния капацитет на бенефициентите, тъй като част от затрудненията до момента са свързани с осигуряване на съфинансиране и липса на опит в управлението на проекти. Това предполага по-широк обхват на обучения и системно предоставяне на индивидуални консултации, които да подпомогнат подготовката и успешната реализация на бъдещи проекти.

Съществено значение има и засилването на подкрепата за туристически и културни инициативи. Досегашният опит показва, че проектите в тези сфери имат трайно въздействие – те оживяват общността, укрепват местната идентичност и повишават привлекателността на територията както за местните хора, така и за външни посетители. Важно е тези инициативи да се развиват по-устойчиво, включително чрез обвързване с други сектори като земеделие, занаятчийство и местни услуги.

МИГ следва да продължи да утвърждава ролята си на посредник между общността и институциите. Публичността, обученията и консултациите, които организацията активно осъществява, трябва да останат приоритет, защото именно чрез тях се изгражда социален капитал – доверие, партньорства и ангажираност на местните хора. Това е основата за устойчиво развитие, тъй като без активно участие на гражданите стратегиите биха останали само формално изпълнени.

В перспектива е важно да се обърне внимание и на насърчаването на иновации и цифровизация, особено в земеделието и услугите. Въвеждането на нови технологии, дигитални решения и практики за енергийна ефективност ще помогне на местния бизнес да стане по-конкурентоспособен и устойчив в условията на бързо променяща се икономическа среда. Наред с това, трябва да се засили и интеграцията на младите хора в процесите на местно развитие, като се създадат повече възможности за тяхното включване в предприемачески и социални проекти.